

**Advies m.b.t. de beleids- en actienota over
cultuureducatie voor smakers en makers
binnen het Vlaams cultuur- en jeugdbeleid.**

We brengen advies uit over de beleids- en actienota 'Smaakmaker' over cultuureducatie voor 'smakers en makers' binnen het Vlaams cultuur- en jeugdbeleid, zoals opgemaakt door Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel Bert Anciaux.

VLAAMSE JEUGDRAAD	
4 februari 2009	ADVIES 09/03

Advies m.b.t. de beleids- en actienota over cultuureducatie voor smakers en makers binnen het Vlaams cultuur- en jeugdbeleid

De Vlaamse Jeugd Raad in vergadering op 4 februari 2009 onder voorzitterschap van Stijn Jacobs en waarbij aanwezig waren:

Tim Barbaix, Hakim Benichou, Frederik Cappelle, Lieven Casteels, Lies Corneillie, Kara Eestermans, Hilmi Lahzar, Marlies Smit, Ellen Tondeur, Tom Van Den Borne, Brecht Van der Meulen, Liesbeth Vanneste, Koen Verbruggen, Caroline Verschueren

Brengt met 14 stemmen voor en 1 onthouding het volgende advies uit:

1. Inleiding en totstandkoming van het advies

We gaan graag in op de uitnodiging tot reflectie, zoals minister Bert Anciaux die geformuleerd heeft in het slotwoord van de *'beleids- en actienota over cultuureducatie voor smakers en makers binnen het Vlaams cultuur- en jeugdbeleid'*. Onze reflecties vloeien voort uit ons eerder advies 08/11 "Kunst- en cultuureducatie en jongeren naar aanleiding van het rapport Bamford" van 7 mei 2008, dat betrekking heeft op hetzelfde onderwerp.

De totstandkoming van dit advies ging niet meer gepaard met een proces waarin deskundigen en betrokkenen geconsulteerd werden, zoals dat wel gebeurde bij de totstandkoming van advies 08/11. We namen de nota namelijk onder de loep met dat advies in het achterhoofd.

2. De reden van dit advies / het belang voor kinderen en jongeren

Een advies van de Vlaamse Jeugd Raad over deze beleids- en actienota is logisch, aangezien kinderen en jongeren het overgrote deel van de doelgroep van kunst- en cultuureducatie uitmaken.

De Vlaamse Jeugd Raad is ook overtuigd van het maatschappelijke belang van kunst- en cultuureducatie. In het eindrapport "Gedeeld Verbeeld" van de Commissie Onderwijs en Cultuur naar aanleiding van het rapport Bamford verwoordt Hans Waeye het als volgt: "Omwille van hun democratiserend en dus ontvoogdend vermogen zijn cultuur- en kunsteducatie noodzakelijk. Socialisatie in kunst en cultuur leidt tot sociale integratie. Daarom zijn cultuur- en kunsteducatie onmisbare voorwaarden voor het verkrijgen, maar ook voor het consolideren en behouden van een democratische samenleving."

3. Het advies

In het algemeen juichen we de inhoud van deze beleids- en actienota toe. Als Vlaamse Jeugdraad zijn we heel tevreden dat ons vorig advies niet in dovemansoren is gevallen en dat we meermaals geciteerd worden in speeches over deze nota. Toch hebben we een aantal bedenkingen.

Dit nobele initiatief van minister Anciaux komt laat. Negen maanden voor het einde van de legislatuur is kort dag om aan de slag te gaan met deze nota. Maar we hopen dat deze nota ook een oproep is aan de volgende Vlaamse Regering, om blijvend werk van te maken van kunst- en cultuureducatie.

De nota biedt een referentiekader over cultuureducatie, een overzicht van de actoren en instrumenten en een aantal actiepunten voor de nabije toekomst, kortom een lovenswaardige inhoud. Vooral het duidelijke overzicht is handig voor actoren in het veld. We kijken ook reikhalzend uit naar de verschillende initiatieven die op het programma staan, maar vragen ons wel af in hoeverre dit alles nog opgestart zal worden voor juni 2009.

Dat de cultuursector zeer versnipperd is, daar zijn we het mee eens. De nood aan coördinatie werd ook expliciet verwoord in ons advies 08/11, en wordt nog steeds onderschreven door de jeugdsector. We zijn dan ook blij om te lezen dat er een ambtelijke coördinatiegroep zal opgericht worden. Daarnaast wordt er ook een actief netwerk cultuureducatie opgericht. We hebben daarover enkele vragen, die hopelijk in de nabije toekomst beantwoord zullen worden: hoe zal dit netwerk zich verhouden tot de verschillende cultuur- en kunsteducatieve organisaties, tegenover de Federatie van Organisaties uit de Kunsteducatie, ... En wie en/of welke organisatie mag zich aangesproken voelen om aan welk overlegplatform deel te nemen?

Een Dag van de Cultuureducatie is eveneens toe te juichen, maar we hopen wel op een efficiënte werkwijze bij de organisatie ervan. Dit kan door in zee te gaan met het Departement Onderwijs en CANON Cultuurcel. Het zou verwarrend zijn voor het werkveld om geconfronteerd te worden met twee Dagen van de Cultuureducatie, elk georganiseerd door een andere minister.

Eén van de andere speerpunten van de nota is werken aan helderheid en 'goesting'. Daarbij is een van de beleidsacties de oprichting van een platform cultuureducatie. Ook hier vragen we meer duidelijkheid over het verschil tussen dit platform en het netwerk cultuureducatie. Zijn we hier geen bijkomende structuren aan het creëren, waardoor het werkveld van de kunst- en cultuureducatie nog onoverzichtelijker wordt? Daarnaast ontstaan er ook op lokale niveau steeds meer netwerken. Hoe zullen zij zich verhouden tegenover dit Vlaamse netwerk of platform?

We staan volledig achter het voornemen om meer samen te werken met onderwijs en hopen dan ook dat dit zo snel mogelijk omgezet wordt in concrete acties. Het Bamfordonderzoek toont aan dat er veel potentieel ligt in de samenwerking jeugd, cultuur en onderwijs. Deze samenwerking moet ook gestimuleerd worden, aangezien er veel cultuureducatieve organisaties op het kruispunt van vrije tijd en onderwijs werken. Het is voor die organisaties niet altijd makkelijk om eenduidige informatie te verkrijgen vanuit de twee verschillende departementen.

We geloven dus in samenwerking tussen de verschillende beleidsdomeinen, zodat we kunnen komen tot een duidelijke en coherente visie op kunst- en cultuureducatie en de link met jeugd, onderwijs, welzijn,... In ons advies 08/11 van mei 2008 vroegen we dat de overheid duidelijk zou maken wat zij aan de maatschappij en de kinderen en jongeren in het bijzonder wil meegeven. Het lijkt ons dus opportuun om over kunst- en cultuureducatie na te denken met verschillende ministers.

Het feit dat het budget voor cultuureducatie in de totale jeugd- en cultuurbegroting op tien jaar tijd (1999-2008) met 4,5% gestegen is, is een positieve evolutie. Dit toont aan dat de Vlaamse Regering dit thema op de agenda wil plaatsen, zowel inhoudelijk als financieel.

4. Besluit

Over het algemeen is de Vlaamse Jeugdraad zeer positief over deze beleids- en actienota van de minister van Jeugd. Het feit dat er ook financieel over nagedacht is, kunnen we alleen maar toejuichen. Toch formuleren we enkele bedenkingen.

Omdat deze nota er pas op het einde van de legislatuur gekomen is, vragen we ons hardop af in hoeverre het nog mogelijk is om de verschillende actiepunten waar te maken.

Daarbij aansluitend formuleren we enkele vragen naar meer uitleg en duidelijkheid in de samenstelling van bepaalde werkgroepen, overlegmomenten, fora, ...

Verder zouden we ook graag zien dat de samenwerking tussen jeugd, cultuur en onderwijs gestimuleerd wordt, zowel op het ambtelijke niveau als tussen de twee betrokken ministers.

Ten slotte hopen we dat de opvolging van deze beleids- en actienota niet beperkt blijft tot juni 2009, maar dat ook de volgende Vlaamse Regering de behoeftes en noden van jonge mensen op het vlak van kunst- en cultuureducatie ter harte zal nemen.